

Абылқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті

МООК

«Ғылыми зерттеулер әдіснамасы»

3-ші бөлім. Магистрлік диссертацияның түсінігі мен құрылымы

Дәріс оқытушы:

Доктор PhD, Аринова Сания Каскатаевна

Қарағанды

Бөлімнің мақсаты:

"Ғылыми зерттеулер әдіснамасы" пәні техникалық ой-өрісті және металлургия саласындағы магистрлердің қолданбалы және ғылыми-зерттеу міндеттерін шешу қабілеттерін қалыптастыруды мақсат етеді.

Бөлімнің жоспары:

Магистрлік диссертацияның құрылымы

МАГИСТРЛІК ДИССЕРТАЦИЯНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

Магистрлік диссертацияның негізгі құрылымдық бөліктерінің сызбасы 6.1 суретте келтірілген.

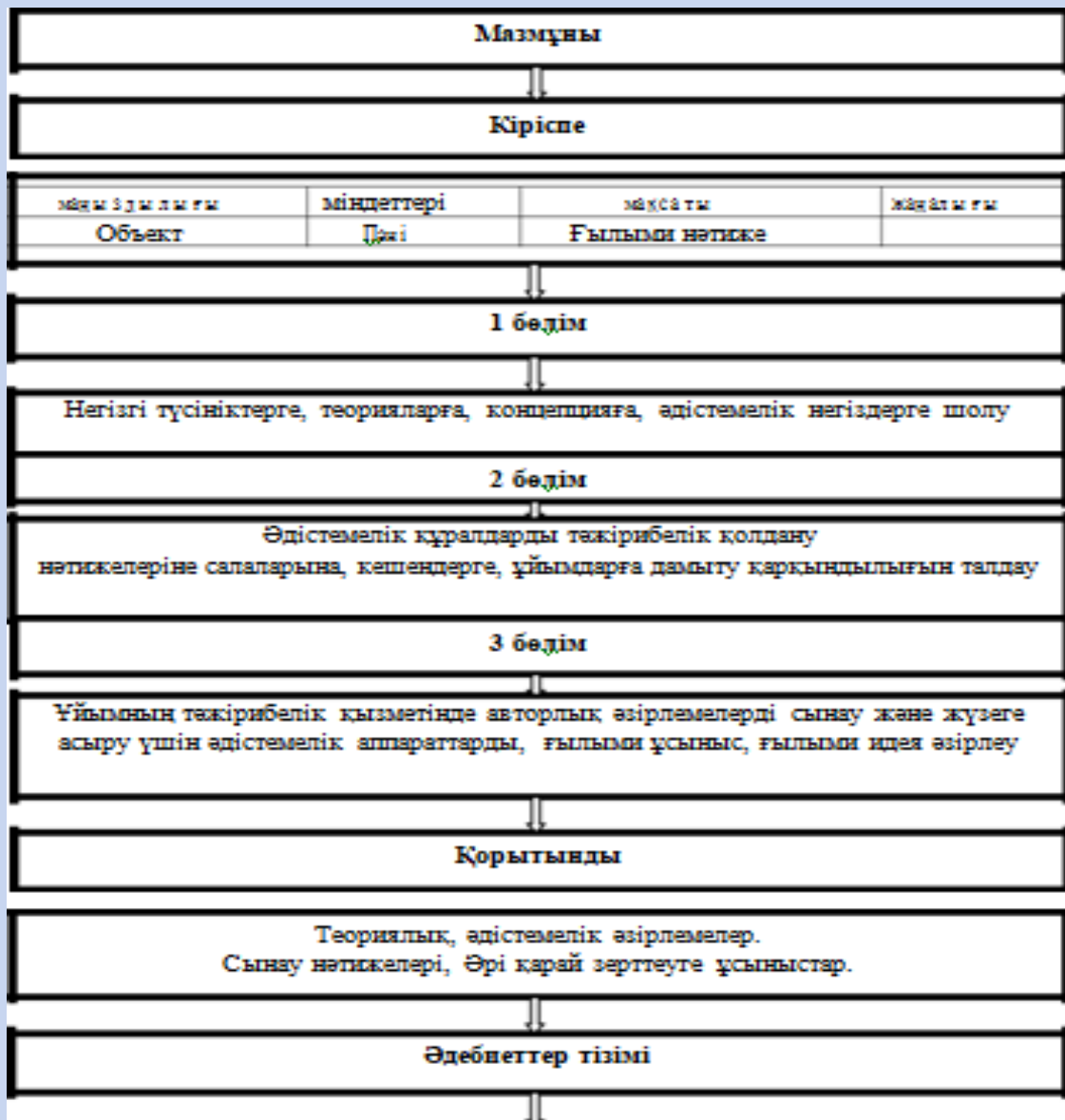
Мазмұны кіріспеден, барлық тараулар мен абзацтардың тақырыптарынан, қорытындыдан, пайдаланылған әдебиттер тізімінен және диссертацияның барлық компоненттері басталатын бет нөмірлерін көрсететін қосымшалардан тұрады. Мазмұны мәтіндік құжат парағының жалпы санына енгізілген.

Кіріспе зерттеу тақырыбын таңдауды, диссертацияның мақсаты мен міндеттерін негіздейді, тақырыптың өзектілігін, оның жаңашылдығын, зерттеу объектісі мен тақырыбын, нәтижелерін талдау және олардың теориялық және практикалық маңыздылығын ашады.

Жұмыстың кіріспесінде материалды әрі қарай көрсету кезеңдері туралы қысқаша сөйлесіп, оны құрастырудың қисынын негіздеген жөн.

Кіріспе компоненттерінің қысқаша сипаттамасы.

Магистрлік диссертация тақырыбының өзектілігі. Диссертация тақырыбы оның аты ғана емес. Тақырып белгілі бір мәселені шешуге бағытталған зерттеудің болжамды нәтижесі. Сондықтан нақты таңдау жасау керек, өйткені магистрант өзінің күші мен уақытың оның шешіміне жұмсамақшы.

1. сурет - Магистрлік диссертацияның негізгі құрылымдық бөліктерінің сызбасы

МАГИСТРЛІК ДИССЕРТАЦИЯНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

Мәселе зерттелетін жүйенің қалай жұмыс істейтіні және оны автордың білім деңгейінің жоғарылауымен және оларды практикада қолдану жағдайларына сәйкес қалай ұйымдастыру керектігі арасындағы айырмашылық деп түсініледі. Мәселе әрқашан тұтастай зерттелетін жүйенің ішінде не болып жатқанын және оның бірлігі сақталатындығын түсінуден тұрады. Барлық жүйе элементтерінің өзара байланысын және өзара тәуелділігін зерттеу барысында ғана жүйенің жекелеген бөліктерінің тепе-теңсіздігінің себептерін жою жолдарын таба аламыз.

Ғылыми зерттеу мәселесінің тұжырымдамасы, шын мәнінде, магистранттың ниетін кристалдану болып табылады. Сондықтан оны дұрыс қою барлық жұмыстың сәтті болуының кепілі болып табылады (2-сурет).

2 сурет. Мәселені шешудің үлкейтілген схемасы

Мәселенің анықтығын түсінудегі маңызды қадамдардың бірі - оның зерттелу дәрежесін анықтау, ғалымдардың түрлі көзқарастарын талдау, осы проблеманы зерттеудегі жетістіктер мен «ақ дақтарды» анықтау. Ол ғылыми әдебиеттерді зерттеу арқылы жүзеге асырылады. Бұл бірінші кезекте диссертацияны орындау керек, өйткені ол барлық келесі әрекеттердің алгоритмін белгілейді және диссертацияны зерттеу қандай мақсатпен жүргізілетінін анықтайды.

Қысқаша айтқанда, мәселенің параметрлерін келесі сұрақтар арқылы анықтауға болады: «Не?», «Қайда?» және қашан? ». Осы сұрақтарға жауап беру арқылы ғана проблема зерттелетін мәселелердің шеңберін нақты көрсетуге мүмкіндік беретін етіп тұжырымдалады. Мәселенің атауында кең ғылыми зерттеулерді қажет ететін нақты проблемалық қабылдау болуы керек. Сондай-ақ, мәселенің атауы, шын мәнінде, диссертацияның атына сәйкес келуі керек.

Әрине, ғылыми жұмыста аз тәжірибесі бар аспирант көру қабілеті, өзектілік сезімі және өз сезінетін және түсінетінін терминологиялық тұрғыдан дұрыс және қысқа тұжырымдау қабілетінде жоқ. Мұндай қиындықтарды жоюға жетекші көмектеседі.

Тақырыптарға қойылатын талаптар

Тақырып маңызды және заманауи маңызды мәселелерді шешуге бағытталған болуы тиіс	Тақырып перспективті болуы тиіс, оның нәтижелері қазіргі таңдада болашақтада қолданыла алуы тиіс	Осы тақырып бойынша ғылыми-зерттеу жұмыстарын орындай алу мүмкіндігі	Тақырып қойылған мәселелердің сапалы жаңа шешімін немесе жаңа ғылыми идея іздеуге көмектесуі тиіс

3 сурет. Тақырыпты анықтауға қойылатын талаптар

МӨЖ АРНАЛҒАН ТАПСЫРМАЛАР

- 1) Магистрлік диссертацияның негізгі құрылымы дегеніміз?
- 2) Магистрлік диссертацияның негізгі бөлімдерді сипаттаңыз?

ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

1. Современные методы структурного анализа материалов : учебное пособие для магистрантов и докторантов PhD по специальности - Материаловедение и технология новых материалов, Metallургия / Л. А. Дахно , О. А. Шарая ; М-во образования и науки РК, Карагандинский государственный технический университет, Кафедра металлургии, материаловедения и нанотехнологий. - Караганда : КарГТУ, 2013. - 83 с. - ISBN 978-601-296-476-9
2. Кузнецов, И. Н. Основы научных исследований : учебное пособие для бакалавриата и магистратуры, аспирантов / И. Н. Кузнецов. - 3-е изд. - М. : Дашков и К, 2017. - 282 с. - ISBN 978-5-394-02783-3
3. Коробко В.И. Основы научных исследований: курс лекций: учеб. пособие для студентов строительных специальностей. – М.: АСВ, 2000. – 218 с.
4. Герасин А.Н., Отварухина Н.С. Магистерская диссертация: учеб. пособие для магистрантов / Мос. гос. ин-т управл. – М., 2010. – 56 с.
5. Перспективные технологические процессы в металлургии: учебное пособие для студентов, магистрантов и докторантов / А. З. Исагулов [и др.]. - Караганда : КарГТУ, 2017. - 78 с. - ISBN 978-601-315-308-7

